РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

От проф. Георги Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за приемане на актуализиран Списък на изследователските висши училища за 2026 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за приемане на актуализиран Списък на изследователските висши училища.

Съгласно чл.17а от Закона за висшето образование висше училище, което дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и има високи резултати от научноизследователската дейност, може да бъде определено за изследователско и да бъде включено в Списъка на изследователските висши училища за срок от 4 години.

ПРОЕКТ

С Постановление № 226 на Министерския съвет от 12.07.2021 г., изменено и допълнено с Постановление № 231 на Министерския съвет от 2025 г., е приета методика за определяне на изследователските висши училища, съгласно която показателите за оценка са, както следва:

- научни резултати, видими в международните бази данни Scopus и Web of Science – публикации, монографии и цитати;
- продукти на интелектуалната собственост – патенти, заявки за патенти, полезни модели, сортове растения и породи животни.

Съобразно чл. 2, ал. 3 от ПМС № 226/2021 г. висше училище, което е оценено с не по-малко от 8000 (осем хиляди) точки, се включва в Списъка на изследователските висши училища.

С Решение № 89 на Министерския съвет от 26.01.2026 г. е приет последният актуализиран Списък на изследователските висши училища, който включва 12 висши училища: Медицински университет – Плевен; Тракийски университет – Стара Загора; Русенски университет „Ангел Кънчев“; Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград; Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“; Софийски университет „Св. Климент Охридски“; Медицински университет – София; Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна; Медицински университет – Пловдив; Технически университет – София; Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и Химикотехнологичен и металургичен университет.

Съгласно чл. 3, ал. 1 и 2 на ПМС № 226/2021 г. Списъкът на изследователските висши училища се актуализира ежегодно по предложение на министъра на образованието и науката и след постъпило искане за включване в Списъка от ректора на съответното висше училище след решение на Академичния съвет. За три висши училища от Списъка (Русенски университет „Ангел Кънчев“, Тракийски университет и Медицински университет - Плевен) през 2026 г. изтече четиригодишният срок на получения статут на изследователски висши училища, поради което те отново подадоха заявления за включване в Списъка. Заявления за включване в Списъка за 2026 г. са получени и от Лесотехническия университет и Университета по хранителни технологии - Пловдив.

Междуведомствена комисия с представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на иновациите и дигиталната трансформация, Българската академия на науките и Селскостопанската академия извърши оценка на резултатите на висшите училища, подали заявления, съгласно приетата с ПМС № 226/2021 г. методика. Комисията представи на министъра на образованието и науката доклад, съдържащ анализ на направените оценки и предложение за актуализиране на Списъка с изследователските висши училища за 2026 г., както следва:

1. Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград

ПРОЕКТ

2. Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“
3. Софийски университет „Св. Климент Охридски“
4. Медицински университет – София
5. Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна
6. Медицински университет – Пловдив
7. Технически университет – София
8. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
9. Химикотехнологичен и металургичен университет;
10. Медицински университет – Плевен
11. Тракийски университет – Стара Загора
12. Русенски университет „Ангел Кънчев“
13. Лесотехнически университет
14. Университет по хранителни технологии – Пловдив

Висшите училища, определени в Списъка, се отличават с утвърден научноизследователски профил и устойчив капацитет за осъществяване на качествена научна и развойна дейност. Съчетаването на образователния процес с активно участие в научни изследвания създава среда, в която студентите и докторантите могат да развиват практически умения за работа с научна информация, критичен анализ и генериране на ново знание. По този начин се създават условия за подготовка на висококвалифицирани кадри и за последователно обновяване на академичния и изследователския потенциал.

Научните резултати на тези висши училища се характеризират с добро съотношение между продуктивност, качество и международна видимост. Значимият обем на научната продукция, нейното цитиране в специализирани източници и реализираната патентна активност са сред показателите за ефективността на изследователската им дейност. Важен аспект е и устойчивото развитие на научните направления, в които висшите училища имат изградени компетентности и традиции, както и присъствието на техни изследователи в международното научно пространство чрез публикации и други форми на научна комуникация.

Поддържането и надграждането на съществуващия научен потенциал предоставят възможност за по-активно участие на изследователските висши училища в конкурентни национални и международни механизми за финансиране на научни изследвания и иновации. Наред с това се разширяват перспективите за изграждане на нови устойчиви взаимодействия с български и чуждестранни университети, научни организации, технологични центрове и бизнеса. Развитието на подобни партньорства би допринесло за реализирането на интердисциплинарни инициативи, трансфера на знания и технологии и по-ефективното превръщане на научните резултати в решения с практическа и обществена значимост.

ПРОЕКТ

С проекта на акт не се транспонира европейско законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет и е приложена финансова обосновка – приложение към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Във връзка с изискванията на чл. 85 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и чл. 66 и чл. 69 от Административнопроцесуалния кодекс проектът на акт заедно с проекта на доклад към него са публикувани за обсъждане на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет, като получените предложения са отразени в таблица.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да разгледа и приеме проекта на Решение за актуализиране на Списъка на изследователските висши училища за 2026 г.

X

ПРОФ. ГЕОРГИ ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ